

บทที่ ๔

วิวัฒนาการตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย

ในประเทศไทยได้มีการออกหลักทรัพย์จำหน่ายกันมาเป็นเวลานาน ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล แต่การจำหน่ายหลักทรัพย์ของภาคเอกชนเป็นไปอย่างประปราย ไม่จริงจัง และเป็นกิจลักษณะเหมือนกับการจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล การจำหน่ายหลักทรัพย์ของเอกชน เพิ่งจะเริ่มกระทำกันอย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ นี้ และต่อมามีการออกหลักทรัพย์จำหน่ายแก่ประชาชนมากขึ้น อาจจะเป็นเพราะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อรับบัตรส่งเสริม หรือความจำเป็นต้องใช้เงินทุนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสภาพจากบริษัทครอบครัว ห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้มีลักษณะเป็นบริษัทมหาชน หลักรหัสที่ออกจำหน่าย มีทั้งหุ้นสามัญ หุ้นกู้ หุ้นบุริมสิทธิ มูลค่าเสนอขายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ มีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้จากตารางหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๕
การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชนทั่วไป

พ.ศ.	หุ้นสามัญ		หุ้นบุริมสิทธิ		หุ้นกู้		รวมมูลค่า
	จำนวนบริษัท	มูลค่าที่เสนอขาย	จำนวนบริษัท	มูลค่าที่เสนอขาย	จำนวนบริษัท	มูลค่าที่เสนอขาย	
๒๕๑๑	๒	๑๕,๖๕๐,๐๐๐	-	-	๑	๓๑,๕๐๐,๐๐๐	๔๗,๑๕๐,๐๐๐
๒๕๑๒	๑๐	๗๕,๖๘๐,๐๐๐	-	-	๔	๒๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๐๒,๑๘๐,๐๐๐
๒๕๑๓	๗	๘๒,๘๒๖,๐๐๐	๒	๗,๐๐๐,๐๐๐	๔	๔๘,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๗,๘๕๖,๐๐๐
๒๕๑๔	๓	๖๐,๕๐๐,๐๐๐	-	-	๓	๒๔,๕๐๐,๐๐๐	๘๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๑๕	๒	๖,๓๕๕,๕๐๐	-	-	๔	๑๑๘,๐๐๐,๐๐๐ ^๒	๑๒๔,๓๕๕,๕๐๐
๒๕๑๖	๔	๗๗,๐๕๐,๐๐๐	-	-	๖	๗๕๖,๕๐๐,๐๐๐ ^๓	๘๓๓,๕๕๐,๐๐๐

๑ ข้อมูลเบื้องต้น

๒ รวมมูลค่าพันธบัตรรัฐบาลที่เพิ่งจำหน่ายเป็นครั้งแรกจำนวน ๕๐ ล้านบาท

๓ รวมมูลค่าพันธบัตรรัฐบาลจำนวน ๒๕๐ ล้านบาท และตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน ๔๐๐ ล้านบาท

หมายเหตุ รายละเอียดการออกหลักทรัพย์จะดูได้จากภาคผนวก

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย

การจำหน่ายหลักทรัพย์เท่าที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า ยังไม่ประสบผลสำเร็จ มีอยู่หลายครั้งที่ผู้รับ ประกันการซื้อของซื้อหลักทรัพย์นั้นไว้เอง และการซื้อขายในตลาดที่สองยังอยู่ในเกณฑ์น้อยมาก

สถาบันการเงินในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย

เท่าที่ผ่านมานอกจากบริษัทจำกัด ซึ่ง เป็นผู้ออกหลักทรัพย์แล้ว สถาบันที่ดำเนินการ เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์โดยตรงมีดังนี้

๑. ธนาคารลงทุน หรือที่เรียกว่า บริษัทหลักทรัพย์ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ รับประกันการซื้อ ซื้อขายหลักทรัพย์ในนามตนเอง รวมทั้งการ เป็นนายหน้า ผู้ค้าที่ปรึกษาการลงทุน และผู้จัดการการลงทุน ธนาคารลงทุนแห่งแรกในประเทศไทยคือ บริษัทหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด ก่อตั้ง เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๑๒ ต่อมา มีการจัดตั้งสถาบันที่ เขาขายเป็นธนาคารลงทุน ได้อีก หลายแห่ง เช่น บริษัทกรุงเทพธนาคม จำกัด บริษัทบางกอกโนมูระอิน เคอร์ เนชันแนลส์ เคียววีตี จำกัด เป็นต้น
๒. นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้ค้าหลักทรัพย์โดยแก่ บริษัทจำกัดที่รับดำเนินการ เป็นตัวกลางในการ ซื้อขายหลักทรัพย์ ในฐานะ เป็นนายหน้าหรือผู้ค้า นายหน้ากับผู้ค้ามีความแตกต่างกันคือ นายหน้า จะเป็น เพียงผู้ที่ติดต่อให้ผู้ออมและผู้ขายมาพบกัน และ เมื่อผู้ออมกับผู้ขายหลักทรัพย์ตกลงซื้อขายหลักทรัพย์ กัน นายหน้าจะได้รับค่านายหน้าเป็นผลตอบแทน ส่วนผู้ค้าอาจจะรับซื้อหลักทรัพย์นั้นไว้เองแล้วจึง จะขายต่อให้ผู้ออม ผู้ค้าจึงต้องมีทุนของตนเอง บางครั้ง นายหน้าและผู้ค้าจะเป็นบุคคล เดียวกัน ทำหน้าที่ทั้งสองอย่าง เรียกว่า นายหน้าผู้ค้า
๓. บริษัทที่เป็นตัวแทนจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ บริษัทเหล่านี้จะทำหน้าที่ เป็นตัวแทนจำหน่าย หลักทรัพย์หรือหน่วยลงทุน (Investment Units) ของบริษัทเพื่อการลงทุนของต่างประเทศ ในหลักการบริษัทเหล่านี้จะไม่จำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่คนไทย เพราะมีปัญหาค่า การส่งเงินตราต่างประเทศออก แต่จะจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศนี้ให้แก่ชาวต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทย เช่น เจ้าหน้าที่ของสถานทูต เจ้าหน้าที่ทางทหาร นักธุรกิจ เป็นต้น ส่วนมาก เงินตราที่ ใ้ซื้อหลักทรัพย์โดยแก่ เงินดอลลาร์อเมริกันหรือเงินตราสกุลแข็งในตลาดการเงินโลก จึง เท่ากับ ว่าเป็นการระดมเงินทุนของชาวต่างประเทศในประเทศไทยกลับไปลงทุนในต่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง บริษัทที่ดำเนินการ เช่นนี้ เช่น บริษัทเบร็ด จำกัด เป็นต้น
๔. บริษัทเพื่อการลงทุน บริษัทเพื่อการลงทุนหมายถึงบริษัทธุรกิจที่ระดมเงินทุนจากประชาชนโดย

การเสนอขายหุ้นหรือหน่วยการลงทุน (Investment Unit) ของคนแล้วนำเงินที่ได้จากการขายหุ้นหรือหน่วยการลงทุน ไปลงทุนหาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ถือหุ้น ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน หลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว จะนำมาแบ่งสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นตามสัดส่วนที่แต่ละคนถือไว้ การดำเนินการแบบนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กองทุนรวม (Mutual Fund) บริษัทที่ดำเนินธุรกิจเช่นนี้ ในประเทศไทยมีเพียงแห่งเดียวคือ กองทุนรวมไทย (Thai Investment Unit) ซึ่งจัดการโดยบริษัทไทยเบ็คอินเวสต์เมนท์ เซอร์วิส จำกัด ก่อตั้งเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๐๓

๕. ตลาดหุ้น ในประเทศไทยมีสถาบันที่เข้าลักษณะเป็นตลาดหุ้นอยู่เพียงแห่งเดียวคือ บางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ในรูปทางหุ้นส่วน จำกัด และได้เปลี่ยนฐานะเป็น บริษัทจำกัด ในปีต่อมา มีทุนจดทะเบียน ๒๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๕๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๕,๐๐๐ บาท ถือโดยสมาชิกปัจจุบันมี ๕๐ ราย เป็นสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย ๓๓ ราย และในต่างประเทศ ๑๗ ราย มีสำนักงานอยู่ที่อาคารสีลม ถนนสีลม กรุงเทพมหานคร ในหลักการ หลักทรัพย์หรือชายฉาบบางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ จะต้องเป็นหลักทรัพย์ที่ขึ้นบัญชีกับบางกอกเอ็กซ์เชนจ์เท่านั้น และก่อนที่จะรับหลักทรัพย์ก็ขึ้นบัญชี บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่วางไว้ คือ

- ก. เงินทุนจดทะเบียนต่ำสุด ๑ ล้านบาท
- ข. เงินทุนชำระแล้วต่ำสุด ๑ ล้านบาท
- ค. หลักทรัพย์นั้นจะต้องโอนเปลี่ยนมือได้
- ง. บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องมอบงบแสดงฐานะการเงิน คือ งบดุล งบกำไรขาดทุนที่ใ้รับการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้บางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ และอนุญาตให้เปิดเผยใ้ต่อสาธารณชน

ปัจจุบันมีหลักทรัพย์ที่ขึ้นบัญชีกับบางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ จำนวน ๘๖ รายการ ออกโดย ๓๖ บริษัท คังคารางทก

ที่จริงเจตนาในการจัดตั้ง บางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ เพื่อให้เป็นสถานที่ที่สมาชิกจะมาซื้อขายหลักทรัพย์กับบางกอก สโตกเอ็กซ์เชนจ์ เหมือนกับในตลาดหุ้นของประเทศอื่น และอาจจะกล่าวได้ว่า การซื้อขายหลักทรัพย์สมาชิกกระทำโดยผู้ถือหุ้นหรือนามตนเอง กระทำนอกตลาดหุ้นทั้งสิ้น คือกระทำกันที่สำนักงานของสมาชิกแต่ละคน

ตาราง ๖

บัญชีรายชื่อหลักทรัพย์ของบางกอกสทอค เอ็กซ์เชนจ์
 ประจำวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประเภทหุ้นสามัญ

สัญลักษณ์	ชื่อของบริษัท	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	เงินทุนที่ชำระแล้ว (บาท)	มูลค่าหุ้นที่ ตราไว้ (บาท)	ราคาเสนอ ซื้อ (บาท)	ราคาเสนอ ขาย(บาท)	ผลตอบแทน
ABM	แอช ไซบี เอ เทคโนโลยี	๒๕๖๓	๓,๕๐๐,๐๐๐	๕	๖	-	๓๕
BDC	กรุง เทพอบพืชและไซโร	๒๕๖๖	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	-	-
EIC	บางกอกอิน เวสต์ เมนท์	๒๕๐๔	๑๓,๓๔๘,๐๐๐	๑๐๐	๑๓๕	๑๔๕	๑๘
BJC	เบอร์ลียุกเกอร์	๒๕๒๕	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๑๓	๑๑๘	๑๓
CCC	เครดิทการพาณิชย์	๒๕๐๓	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐	๑๐๐	-	๑๐
DTC	ดุสิตธานี	๒๕๐๘	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๓๐	-	๓
DX	ดูเม็กซ์	๒๕๔๘	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๕๕๐	๓๐๐	๕๐
FM	เฟเบอร์ เมลิน	๒๕๑๕	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	๑๐๘	-
IFCT	บริษัท เงินทุนอุตสาหกรรม	๒๕๐๓	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๑๕	-	๕๐
ETS	อินโคไทยชิน เทคโนโลยี	๒๕๖๒	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	-	๕๐
JCC	ชลประทานซีเมนส์ไทย	๒๕๔๘	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	๑๑๕	๖๒
JJH	เจ. แอนค. เจ. โอ.	๒๕๔๘	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๓๐	๘
KCL	กรรณสูต	๒๕๔๘	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๓๐	-	-

สัญลักษณ์	ชื่อของบริษัท	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	เงินทุนที่ชำระแล้ว (บาท)	มูลค่าหุ้นที่ ตราไว้ (บาท)	ราคาเสนอ ซื้อ (บาท)	ราคาเสนอ ขาย(บาท)	ผลตอบแทน
KGA	กรรมสิทธิ์ เจ เมอริตแอสเซมบลี	๒๕๐๘	๒๐,๐๗๐,๐๐๐	๑๐	๑๖	-	.๘
LKM	ลีกวงมิ่ง	๒๕๑๓	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐๕	๑๐๘	๖
MBC	แม็คคอบอกซ์	๒๕๑๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๕	๘	๘.๖๐	-
NCL	นิภาลอคจ	๒๕๐๗	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๓๕	-	๑๐๐	๕.๕
RTC	รามาทาวเวอร์	๒๕๐๗	๖๘,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	๒๐๐	-
RHC	รินคำ	๒๕๑๐	๑๘,๕๗๐,๘๕๐	๑๐๐	-	๘๐	-
SIC	ประกันคุ้มภัย	๒๕๘๘	๕,๓๗๕,๒๐๐	๑๐๐	-	๑๕๕	๑๒
SSC	เสริมสุข	๒๕๘๖	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๘๐	๒๑๐	๑๔
SBP	ผลิตภัณฑ์สุสยาม	๒๕๐๖	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	๕๐	-	-	๒
SCC	ปูนซีเมนต์ไทย	๒๕๕๖	๓๒๓,๘๖๗,๗๐๐	๑๐๐	๑๗๕	๑๘๐	๑๕
SCB	ธนาคารนครหลวงไทย	๒๕๓๔	๘,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	-	-
SKP	อุตสาหกรรมกระดาษไทย	๒๕๐๘	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	๗๐	-
SOS	สคาร์ออฟไซแอม	๒๕๐๘	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๑๐	๖
TDB	ธนาคารไทยทุน	๒๕๘๒	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	-	-	๒๐
TDV	ธนาคารไทยพัฒนา	๒๕๓๗	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๑๕	-	-
TGT	อุตสาหกรรมแก้วไทย	๒๕๑๖	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๖๖	-	-
TIS	เหล็กไทยอินเดียน	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๕	๕๐	-
TMR	ธนาคารทหารไทย	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๖๕๐	-	๘๐

บัญชีรายชื่อหลักทรัพย์ของบางกอกสทอคเอ็กซ์เชนจ์
 ประจำวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ประเภทหุ้น

	ราคาตราไว้	ราคาเสนอซื้อ (บาท)	ราคาเสนอขาย (บาท)	ดอกเบี้ย
เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ (๑๙๙๒ - ๙๘)	๑๐๐	๑๑๐	-	๑๑
เครือกิจการพาณิชย์ (๑๙๒๕)	๑๐๐	๑๐๑	-	๑๒
กรรมสิทธิ์เจเนอรัลแอสเซมบลี (๑๙๙๕)	๑๐๐	-	-	๑๑
บูมบีเม้นท์ไทย	๑๐๐	๙๙	๑๐๐	๑๐
อุตสาหกรรมกระดาษไทย (๑๙๘๑ - ๘๕)	๑,๐๐๐	-	๑,๐๐๐	๑๐๐
ตะวันนา (๑๙๘๐ - ๘๑)	๑๐๐	๑๐๒	๑๐๘	๑๑
ไทยเทกไทลด์ (๑๙๙๕)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	-	๑๐๐
ไทเทกไทลด์พิ้ง (๑๙๙๗)	๑๐๐	๑๐๒	-	๑๑
เฟเบอร์ เมลิน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๙๒.๕๐
กองทุนรวมไทย (Mutual Funcl)	๒๐	๕๖.๑๕๑๖	๕๐.๑๖	-
พันธบัตรรัฐบาล (ไม่เสียภาษี)				๗-๘

ศูนย์วิจัยหลักทรัพย์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จะเห็นได้จากที่เป็นมา นับว่าภาวะการณ์ของตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น การจำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชนทั่วไปยังไม่ได้รับความนิยมนักเหตุผลนานาประการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. หน่วยธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย มักจะเป็นรูปบริษัทครอบครัว ผู้เป็นเจ้าของไม่ต้องการออกหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไป เพราะไม่ต้องการให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนในการบริหารหรือเรื่องของบริษัท

๒. ไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการออกหลักทรัพย์จำหน่าย กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้ มีเพียงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีผลใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดเท่านั้น

๓. ทางด้านประชาชนทั่วไป เห็นว่าการซื้อหลักทรัพย์ไม่คุ้มค่าประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากต้องเสียภาษีซ้อน คือเสียเมื่อยังอยู่ในรูปกำไรของบริษัทครั้งหนึ่งแล้ว และเสียอีกครั้งหนึ่งเมื่อบริษัทจ่ายกำไรนั้นมาให้แก่ผู้ถือหุ้นในรูปเงินปันผล ทำให้ประชาชนนิยมที่จะนำเงินไปลงทุนทางอื่น เช่น ฝากธนาคารพาณิชย์ หรือซื้อที่ดิน

๔. ไม่มีสถาบันที่จัดตั้งเป็นตลาดหุ้นอย่างแท้จริง ทำให้ผู้ที่ประสงค์จะซื้อขายหลักทรัพย์ ประสบความยากลำบากในการซื้อขาย ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในหลักทรัพย์อยู่แล้ว หากจะขายยอมทำไถ่ยากและได้ในราคาต่ำกว่าที่ควร ทางด้านผู้ที่ประสงค์จะซื้อ ก็ไม่ทราบว่าจะไปซื้อที่ไหน

๕. ผู้ที่รู้เรื่องเข้าใจในเรื่องตลาดหลักทรัพย์ มีจำนวนน้อย ทำให้เกิดความลังเลใจในการที่จะลงทุนซื้อหลักทรัพย์

สำคัญการพัฒนาระบบตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย

เนื่องจาก ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา เงินทุนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การที่จะพึ่งแต่เฉพาะ เงินทุนที่มาจากต่างประเทศ เป็นหนี้สินที่ก่อให้เกิดภาระผูกพัน ที่จะต้องชำระและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนนั้น จะตกอยู่ในมือชาวต่างชาติ รัฐบาลได้เล็งเห็นผลเสียจากการนี้เป็นอย่างดี จึงได้พยายามที่จะสนับสนุนให้ใช้เงินทุนภายในประเทศซึ่งเดิมมีเพียงธนาคารพาณิชย์เท่านั้นที่เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญ การสนับสนุนให้เกิดมีธุรกิจหลักทรัพย์ขึ้น จะเป็นการช่วยระดมเงินทุนจากทุกแหล่ง รวมทั้ง เงินออมจากประชาชน เพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนดำเนินกิจการทั้งด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม อันจะมีผลทำให้เศรษฐกิจของชาติเจริญขึ้น แทนที่จะไปลงทุนในส่วนที่ไม่มีผลต่อธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องการพัฒนาตลาดการเงินทุนนี้มาเป็นลำดับคือในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจส่วน เอกชน สาขาสถาบันการเงินซึ่งประกอบด้วย ยูเรน จากส่วนราชการและสถาบันการเงินต่าง ๆ ในภาคเอกชน มีนายสมหมาย คุณพระกุด ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการช่วยผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นประธาน คณะกรรมการได้ศึกษาวิธีการที่จะพัฒนาตลาดการเงินทุนในประเทศไทย กว้างขวางขึ้น ในที่สุดประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ตกลงใจในการแห่งประเทศไทยว่าจ้าง ศาสตราจารย์โรบินส์ เอ็ม รอบบินส์ (Pro. sidney M. Robbins) แห่งมหาวิทยาลัย โคลัมเบีย นิวยอร์ก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านกิจการก่อตั้งตลาดทุนในประเทศที่กำลังพัฒนา มาช่วยศึกษาและให้คำแนะนำพร้อมกันจัดตั้ง "คณะกรรมการโครงการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์" ขึ้น เพื่อทำงานควบคู่ไปกับศาสตราจารย์รอบบินส์ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาภาวะการณ์ในประเทศไทยแล้ว ศาสตราจารย์รอบบินส์และคณะทำงานได้สรุปปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยคือ การขาดอุปสงค์และอุปทานในตลาดหลักทรัพย์อย่างพอเพียง ศาสตราจารย์และคณะทำงานจึงได้วางมาตรการในการดำเนินงานที่จะพัฒนาตลาดหลักทรัพย์โดยอาศัยหลักเหตุผลดังนี้

๑. ตลาดหลักทรัพย์ที่เจริญย่อมหมายถึงการที่มีหลักทรัพย์ จำนวนมากอยู่ในมือประชาชนทั่วไป
๒. การที่มีหลักทรัพย์จะอยู่ในมือประชาชนเป็นจำนวนมากได้ จะต้องมีการออกหลักทรัพย์จำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไปในตลาดออกใหม่ที่คึกคัก
๓. จะต้องมีตลาดที่สองที่คึกคักด้วย เพื่อสนับสนุนให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นคือ ประชาชนที่ถือหลักทรัพย์จะไขว่คว้า หากคนมีความประสงค์จะขายหลักทรัพย์นั้นเมื่อใดก็ได้ และในราคาที่เหมาะสม
๔. จำนวนหลักทรัพย์ที่เสนอขายควรจะได้กระจายออกไปในหมู่ประชาชนมากที่สุด คือ มีผู้ถือขายหลักทรัพย์จำนวนมากราย และรายถือหลักทรัพย์จำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์อยู่เสมอ
๕. หลักทรัพย์ที่สำคัญเป็นพื้นฐานในตลาดหลักทรัพย์ที่แท้จริงได้แก่หุ้นสามัญ เพราะหุ้นสามัญเป็นตราสารที่แสดงถึงความเป็นเจ้าของกิจการ เงินทุนที่ระดมมาโดยการออกหุ้นสามัญจะเป็นเงินทุนในระยะยาวไม่มีกำหนด ไม่เหมือนกับหุ้นที่มีกำหนดได้ถอนตามที่ระบุไว้ ดังนั้นหลักทรัพย์ที่จะมาซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ตลอดเวลาคือ หุ้นสามัญ ซึ่งโดยตัวเองแล้ว เป็นแต่เพียงตราสารที่แสดงสิทธิในทรัพย์สินเท่านั้น จึงเป็นการยากที่จะกำหนดราคาที่แท้จริงได้ ราคาของหุ้นสามัญจะเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่ตลอดเวลาและมีปัจจัยหลายอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นสามัญ จึงเกิดการแก่งกำไรเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะมียผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและ

ผู้ลงทุนหรือหลักทรัพย์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเสียหาย ผู้ลงทุนและประชาชนน้อยที่สุด จึงควรจะต้องมีการกำกับดูแลอย่างเพียงพอจากทางการ หรือกำกับดูแลซึ่งกันและกันโดยสถาบันที่เกี่ยวข้องในตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง

โดยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว คณะกรรมการและศาสตราจารย์รอบบีนส์ จึงได้วางมาตรการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งพิจารณาแยกออกไปเป็นดังนี้

๑. ทางด้านอุปสงค์ในตลาดหลักทรัพย์
๒. ทางด้านอุปทานในตลาดหลักทรัพย์
๓. ทางด้านสถาบันที่ดำเนินงานในตลาดหลักทรัพย์
๔. ทางด้านสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทางด้านอุปสงค์ในตลาดหลักทรัพย์

๑. มุ่งสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยพยายามให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจหลักทรัพย์มากขึ้น เช่น เพิ่มวิชาว่าด้วยเรื่องตลาด เงินทุนหรือตลาดหลักทรัพย์ในหลักสูตร ของสถาบันการศึกษาหรือ เปิดการอบรมแก่พนักงานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือสนใจศึกษาจนสามารถทำงานในธุรกิจด้านนี้ อันจะเป็นการวางรากฐานความมั่งคั่งให้ตลาดหลักทรัพย์ในระยะยาว

๒. ดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับภาษีอากร เพื่อให้ผลประโยชน์จากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นที่น่าสนใจ เท่ากับการลงทุนอย่างอื่น เช่น การยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีให้แก่เงินได้ที่เกิดจากกำไรส่วนทุน คือเงินได้ซึ่งเกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ (Capital Gains) ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษี สำหรับเงินได้ที่เกิดจากผลตอบแทนจากการถือหลักทรัพย์ คือเงินปันผลหรือดอกเบี้ยจากหุ้นกู้ หรือจะดำเนินการในทางตรงข้ามคือ ลดความน่าสนใจของผลตอบแทนจากการลงทุนในทางอื่น ๆ เช่น เก็บภาษีสำหรับเงินได้ในรูปดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์หรือดอกเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาล หรือเงินได้จากการซื้อขายที่ดิน

ทางด้านอุปทานในตลาดหลักทรัพย์

๑. ดำเนินการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สร้างนิยามของบริษัทมหาชนให้แตกต่างจากบริษัทจำกัดในปัจจุบัน

๖. คำเป็นการค้าออกตอนภาษีที่เก็บจากบริษัทมหาชนที่มากกว่าบริษัทจำกัด เช่น ยกเว้นภาษีกำไรในส่วนที่บริษัทมหาชนจัดสรรไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมาย ขอมให้หักเงินส่วนที่บริษัทได้จ่ายเป็นทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident fund) ของพนักงานเป็นรายจ่ายในการดำเนินงาน เป็นต้น

ทางด้านสถาบันที่ดำเนินงานในตลาดหลักทรัพย์

๑. จัดตั้งตลาดหุ้นที่มีลักษณะและการดำเนินงานที่เหมาะสมให้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง การซื้อขายหลักทรัพย์ที่แท้จริง และมีวิธีการซื้อขายที่เปิดเผยเป็นระเบียบ เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์กระทำได้อย่างสะดวก รวดเร็วและในราคายุติธรรมมากขึ้น

๒. กำหนดให้สถาบันต่าง ๆ ในตลาดหลักทรัพย์ เช่น ธนาคารลงทุน นายหน้า ผู้ค้า ตลาดหุ้น ฯลฯ เข้ามาอยู่ในข่ายการกำกับดูแลของทางการ เพื่อให้ทางการมีอำนาจใกล้ชิดตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการ ของสถาบันเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อผลแห่งความเชื่อถือของประชาชนในธุรกิจหลักทรัพย์นั่นเอง

ทางด้านสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. ผู้สอบบัญชี คำเนิให้การปฏิบัติบัญชีและการสอบบัญชี การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น โดยเน้นถึงการเปิดเผยโดยสิ้นเชิง (Full disclosure) และการปฏิบัติทางบัญชีที่เป็นแบบเดียวกัน (Uniformity) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ และทราบฐานะการเงินของบริษัทอย่างแท้จริง และเป็นที่เชื่อถือได้ไม่เกิดความหลงผิด

๒. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยกำหนดให้บริษัทที่จะได้รับสิทธิบัตรส่งเสริมการลงทุนโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ต้องเสนอขายหลักทรัพย์จำนวนหนึ่งต่อประชาชน

๓. คำเนิการให้รัฐวิสาหกิจบางแห่งออกหลักทรัพย์จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป

๔. แก้ไขพระราชบัญญัติการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย เพื่อให้บริษัทประกันสามารถลงทุนซื้อหุ้นได้โดยไม่ต้องอยู่ในฐานะเสียเปรียบ

๕. คำเนิการให้ธนาคารพาณิชย์เข้ามามีบทบาทในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น เช่น ขอมรับหลักทรัพย์เป็นหลักประกันการกู้ยืม หรือธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์นั่นเอง

๖. คำเนิการให้เกิดบริษัทลงทุนหรือผู้ค้าหลักทรัพย์อย่างแท้จริงมีการดำเนินงานอย่างกว้างขวาง

๗. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คำเนิการให้บริษัทเข้ามามีบทบาทช่วยพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ เช่น ให้การพิจารณาเป็นพิเศษแก่ลูกค้าที่เป็นบริษัทมหาชน หรือในทางตรงคือเป็นผู้ลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์หรือลูกค้าหลักทรัพย์นั้นเสียเอง

๘. คำเนิการให้กิจการที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างประเทศจำหน่ายหุ้นประชาชนทั่วไป

๙. คำเนิการให้ธนาคารแห่งประเทศไทย รัับบริการใหญ่ โดยยอมรับหลักทรัพย์เป็นประกัน

ลำดับการทำงานตามมาตรการการพิจารณาตลาดหลักทรัพย์

เมื่อได้วางมาตรการในอันที่จะพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินงานมาเป็นลำดับซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ บังคับให้บริษัทต่างดาวแปลงฐานะเป็นบริษัทไทย คือให้คนไทยถือหุ้นร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ทำให้มีการจำหน่ายหลักทรัพย์ประเภทหุ้นทุนในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น เพราะบริษัทต่างดาวเหล่านี้ต้องนำหุ้นที่มีอยู่แล้ว แต่ผู้ถือกรรมสิทธิเป็นต่างดาว มาเสนอขายให้ประชาชนไทย เช่น การเสนอขายหุ้นสามัญของบริษัทโทเร เท็กซ์ ไทลด์มีลด์ จำกัด เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๖

๒. คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจออกพันธบัตรจำหน่ายแก่ประชาชน นิติบุคคลทั่วไป นับว่าเป็นรัฐวิสาหกิจแห่งแรกที่ออกหลักทรัพย์จำหน่าย ขณะนี้รัฐวิสาหกิจแห่งอื่น ๆ กำลังพิจารณาจะออกหลักทรัพย์จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปเช่นกัน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ออกพันธบัตรจำหน่ายแล้ว รวม ๓ ครั้งด้วยกัน ครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ มูลค่า ๕๐ ล้านบาท ราคาตราไว้หน่วยละ ๑,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๘ ผู้ซื้อที่เป็นบุคคลธรรมดาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๘ ผลการจำหน่ายปรากฏว่าประชาชน สถาบันการเงินต่าง ๆ ให้ความสนใจ มีผู้เสนอซื้อรวมมูลค่า ๑๘๖ ล้านบาท ครั้งที่สอง เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ มูลค่า ๒๕๐ ล้านบาท แบ่งเป็น ๒ ประเภท ประเภทที่ ๑ มูลค่า ๒๐ ล้านบาท ราคาตราไว้หน่วยละ ๑,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗ ๓/๔ จำหน่ายแก่บุคคลธรรมดาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๘ เช่นเดียวกันกับครั้งแรก ประเภท มูลค่า ๒๓๐ ล้านบาท ราคาตราไว้หน่วยละ ๑,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๘ จำหน่ายแก่นิติบุคคล ธนาคารพาณิชย์ โดยวิธีประมูล ผลการจำหน่ายพันธบัตร ประเภทที่สอง จำหน่ายได้หมดแค่ประเภทที่ ๑ จำหน่ายได้เพียง ๔

ล้านบาท ซึ่งอาจจะเพราะอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรต่ำเกินไป คือ เพียงร้อยละ ๗ ๓/๔ เท่านั้น ทำให้ประชาชนไม่สนใจ ครั้งที่ ๓ ออกจำหน่ายเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๑๗ มูลค่า ๒๕๐ ล้านบาท จำหน่ายเป็นการทั่วไป ราคาตราไว้หน่วยละ ๑,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๘ ๑/๒ ผู้ซื้อที่เป็นบุคคลธรรมดาได้รับยกเว้นภาษีสำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๗ เช่นเดียวกับ ๒ ครั้งแรก ผลการจำหน่าย จำหน่ายได้หมด

๓. บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหลายแห่ง ออกหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ จำหน่ายแก่ประชาชน เช่น บริษัทชลประทานซีเมนต์ไทย จำกัด บริษัทโรงแรมสุลินธานี จำกัด เป็นต้น เป็นการปฏิบัติตามข้อบังคับของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยนั่นเอง

๔. มีการออกกฎหมาย กำหนดให้กิจการที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือ การทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำ หรือผู้ดำเนินกิจการตลาดหุ้น เป็นธุรกิจที่เข้าประเภทกิจการอันมีลักษณะกิจการที่อาจจะกระทบกระเทือน ความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน และให้อำนาจกระทรวงการคลังในอันที่จะมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการแทน เกี่ยวกับการกำหนดเจ้าหน้าที่รักษาควบคุมดูแล ต่อมาได้มีประกาศของกระทรวงการคลังกำหนดให้ผู้ที่ดำเนินธุรกิจดังกล่าวแล้ว ต้องขออนุญาตและจะต้องจัดตั้งเป็นรูปบริษัท จำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินงาน

๕. ออกพระราชบัญญัติจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มีตลาดหุ้นซึ่งจะเป็นสถานที่ให้ซื้อขายมาพบและดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่งนี้อยู่ภายใต้การกำกับและดูแลจากทางการ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป

การควบคุมเกี่ยวกับการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศไทย

จากผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ได้มีการออกกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ร่วมกับกฎหมายและข้อบังคับเดิมที่มีอยู่แล้วคือ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การออกหลักทรัพย์จำหน่ายที่ผ่านมา บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ได้อาศัยบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่ว่าด้วยการจัดตั้งและดำเนินงานของบริษัทซึ่งพอจะสรุปได้เป็น ๓ ตอน คือ

๒. การจำหน่ายหุ้นเมื่อบริษัทต้องการเพิ่มทุน
๓. การจำหน่ายหุ้น

การจำหน่ายหุ้นในตอนที่เริ่มก่อตั้งกิจการ

๑. มาตรา ๑๑๐๓ เป็นข้อกำหนดสำหรับบริษัทที่เริ่มก่อตั้ง และจะจำหน่ายหุ้นแก่ประชาชนทั่วไป กฎหมายจะให้ตำแหน่งสื่อชี้ชวน ลงวันและลายมือชื่อของบรรดาผู้ก่อการจัดตั้งบริษัท และนำไปจดทะเบียนก่อนแล้วจึงโฆษณา พร้อมทั้งกำหนดรายการที่ต้องแสดงในหนังสือชี้ชวน เช่น ชื่อ ความในหนังสือบริคณห์สนธิ จำนวนเงินที่ต้องส่งไว้ในหุ้น ๆ หนึ่ง ก่อนจดทะเบียน จำนวนมูลค่าหุ้นบริคณห์สนธิ ถ้าหากมี พร้อมทั้งกำหนดสิทธินั้น จำนวนเงินที่ประมาณว่าจะใช้จ่ายขั้นแรก เป็นต้น
๒. มาตรา ๑๑๐๕ กำหนดมิให้จำหน่ายหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาที่ตราไว้ การจำหน่ายหุ้นในราคาสูงกว่าราคาตราไว้ กระทำได้หากหนังสือบริคณห์สนธิให้อ่านาไว้ แต่ต้องส่งเงินล้มมูลค่านั้นไปพร้อมกับการชำระเงินคราวแรก
๓. มาตรา ๑๑๑๓ กำหนดมูลค่าหุ้นหนึ่งมีค่ากว่า ๕ บาท
๔. มาตรา ๑๑๑๔ กำหนดว่าหุ้น ๆ หนึ่งจะแบ่งแยกมิได้ ถ้ามีบุคคล ๒ คนถือหุ้น ๆ เดียวกันต้องให้คนหนึ่งเป็นคนหนึ่ง เป็นผู้ใช้สิทธิเพียงคนเดียว
๕. มาตรา ๑๑๓๔ กำหนดให้บริษัทผู้จำหน่ายหุ้น ต้องจัดทำสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น พร้อมกับกำหนดรายการต่าง ๆ ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นนั้น
๖. มาตรา ๑๑๓๕ กำหนดให้บริษัทผู้ออกหุ้นต้องเก็บรักษาสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นไว้ที่สำนักงานของบริษัท และผู้ถือหุ้นคนใดจะไปดูได้ในเวลาทำการที่กำหนดไว้ และกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะต้องส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในเวลาประชุม และผู้ที่ขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียน อย่างน้อยปีละครั้ง และไม่ช้ากว่าวันที่ ๑๕ นับจากการประชุมสามัญ
๗. มาตรา ๑๑๓๖ กำหนดให้บริษัทต้องทำบัญชีงบดุลอย่างน้อยปีละครั้ง ในงบดุลต้องมีรายการขอสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท
๘. มาตรา ๑๑๔๔ กรรมการต้องเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อรายงานว่าในรอบปีที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร
๙. มาตรา ๑๑๔๗ กำหนดให้งบดุลนั้นต้องมีผู้สอบบัญชีรับรอง
๑๐. มาตรา ๑๑๔๘ ผู้ใดต้องการงบบุคคลของบริษัทที่ขอที่จะซื้อหาเอาได้ และกรรมการจะต้องส่งงบบุคคลนั้นไปยังนายทะเบียนภายใน ๑ เดือน นับแต่วันที่งบบุคคลนั้นได้รับการอนุมัติในที่ประชุมใหญ่

การจำหน่ายหุ้นเมื่อบริษัทต้องการเพิ่มทุน

- ๑. มาตรา ๑๒๒๐ กำหนดว่าบริษัทอาจเพิ่มทุนโดยการออกหุ้นจำหน่ายแก่ประชาชนได้ โดยมีมติพิเศษของที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- ๒. มาตรา ๑๒๒๒ กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นเดิมในการที่จะซื้อหุ้นที่ออกใหม่
- ๓. มาตรา ๑๒๒๓ กำหนดให้ทำหนังสือชี้ชวน ลงวันและลายมือชื่อกรรมการ และนำไปจดทะเบียนก่อนแล้วจึงโฆษณา. พร้อมทั้งกำหนดรายการที่แสดงไว้ในหนังสือชี้ชวนด้วย

การจำหน่ายหุ้นของบริษั

- ๑. มาตรา ๑๒๒๘ บริษัทจะออกหุ้นกู้ใดก็ตาม เมื่อมีมติพิเศษ
- ๒. มาตรา ๑๒๓๐ กำหนดจำนวนเงินที่จะออกหุ้นกู้มิให้เกินจำนวนเงินที่ส่งใช้ เข้าทุนของบริษัทแล้ว และถ้าบัญชีบัญชีครั้งสุดท้ายของบริษัทแสดงยอดสินทรัพย์น้อยกว่าทุนที่ไต่ส่งใช้แล้ว จำนวนเงินที่จะออกหุ้นกู้จะออกเกินยอดสินทรัพย์นั้นไม่ได้
- ๓. มาตรา ๑๒๓๑ กำหนดมูลค่าของหุ้นกู้ใบหนึ่ง ๆ มิให้ต่ำกว่า ๕๐ บาท
- ๔. มาตรา ๑๒๓๒ ก่อนที่จะออกหุ้นกู้บริษัทจะต้องจดทะเบียนและกำหนดให้แสดงรายการต่าง ๆ เช่น จำนวนเงินที่จะออกหุ้นกู้ จำนวนหน่วยหุ้นกู้ ราคาตราไว้ อัตราดอกเบี้ย กำหนดใดถอนเป็นต้น
- ๕. มาตรา ๑๒๓๓ กำหนดให้บริษัทต้องนำหนังสือชี้ชวนไปจดทะเบียนก่อนแล้วจึงโฆษณาและกำหนดให้หนังสือชี้ชวนนั้นต้องลงวันที่และลายมือชื่อของกรรมการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๔

เพื่อให้บรรลุดังวัตถุประสงค์คือ การกำกับดูแลสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งที่เปิดทำการอยู่แล้ว และที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ในตลาดเงินทุน คณะปฏิวัติจึงได้ออกประกาศฉบับที่ ๕๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๑๕ ว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอสังหาริมทรัพย์ถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน สาระสำคัญของประกาศในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์สรุปได้ดังนี้

- ๑. กิจการที่ต้องขออนุญาต กำหนดให้กิจการ "การซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยน ตราสารแสดงสิทธิในหนี้หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือการจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อื่น เป็นศูนย์กลางการค้าขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว" เป็นกิจการที่

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการประกอบกิจการข้างต้น ซึ่งรัฐมนตรีจะต้องออกประกาศอีกครั้งให้กิจการข้างต้นเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต และในการประกาศนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดประเภทหรือลักษณะของกิจการด้วยก็ได้ และเมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดกิจการข้างต้น เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ใดจะประกอบกิจการดังกล่าวมิได้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกของประชาชนและเงื่อนไขที่กำหนดนั้น รัฐมนตรีอาจจะแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มอีกก็ได้ นอกจากนี้รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๕ นี้ได้

๓. กำหนดโทษ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ใดยังอาจประกอบกิจการตามที่ประกาศกำหนดโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งปรับและจำ ส่วนผู้ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีแล้ว หากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตที่รัฐมนตรีกำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละ ๑,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ยังกระทำการฝ่าฝืนอยู่

๔. อำนาจการตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย แต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๕ นี้ มีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตในระหว่างทำการ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน และในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่กล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีได้ และในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ผู้ประกอบกิจการและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการนั้น ต้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร หากผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งปรับและจำ

๕. ฐานะของผู้ประกอบธุรกิจอยู่แล้ว เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนแล้ว ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับอนุญาตภายใน ๖๐ วัน และดำเนินการต่อไปได้จนกว่ารัฐมนตรีจะแจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต

ประกาศกระทรวงการคลัง

เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๑๕ ปลัดกระทรวงการคลังผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และอาศัยอำนาจตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๕ ได้ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตและกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาต ในส่วนที่เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์รวม ๒ ฉบับ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๔๘ ตอนที่ ๑๔๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๕ และมีผลใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๕ เป็นต้นไป รายละเอียดของประกาศทั้ง ๒ ฉบับ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต

ในประกาศฉบับนี้ กระทรวงการคลังได้กำหนดประเภทและลักษณะของกิจการที่ต้องขออนุญาตไว้ ดังนี้

๑. กิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Securities - broker Business) ได้แก่งานการค้ำประกันเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ให้แก่บุคคลอื่น ๆ โดยได้รับค่านายหน้าหรือค่าบำเหน็จเป็นการตอบแทน
๒. กิจการค้ำหลักทรัพย์ (Securities - dealer Business) ได้แก่งานการประเภทย่อยหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ในนามของตนเอง
๓. กิจการที่ปรึกษาการลงทุน (Investment - advisor Business) ได้แก่งานการประเภทย่อยที่คำแนะนำแก่ประชาชนในด้านการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกี่ยวกับคุณค่าของหลักทรัพย์ หรือความเหมาะสมในการลงทุนหรือซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ ทั้งนี้โดยได้รับค่าบริการหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนสำหรับการนั้น
๔. กิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Securities Underwriter Business) ได้แก่งานการรับจัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชน การจำหน่ายนี้ต่างกับการเป็นนายหน้า ในส่วนที่ว่า การจัดจำหน่ายให้แก่ประชาชน มีลักษณะการแทนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
๕. กิจการจัดการลงทุน (Investment - Manager Business) ได้แก่งานการจัดการลงทุนตามโครงการ โดยการออกตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน และนำเงินที่ได้จากการ

จำหน่ายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในไปลงทุนในหลักทรัพย์ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการในประเทศเรียกกิจการประเภทนี้ว่า "กองทุนรวม"

นอกจากนี้ยังประกาศกำหนดความหมายของคำว่า "หลักทรัพย์" ไว้ดังนี้

๑. ตัวเงินคลัง
๒. พันธบัตร ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารพาณิชย์อื่น
๓. หุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ หรือใบสำคัญแสดงการเข้าซื้อขอหุ้นหรือหุ้นกู้
๔. ใบสำคัญแสดงสิทธิในเงินปันผลหรือดอกเบี้ยจากหลักทรัพย์
๕. ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน ซึ่งผู้ประกอบการจัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศเป็นผู้ออก

๒. ประกาศกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

ในประกาศได้ชื่อว่า "ธุรกิจหลักทรัพย์" ให้หมายถึง กิจการที่ต้องขออนุญาตประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทดังต่อไปนี้คือ กิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ กิจการค้ำหลักทรัพย์กิจการที่ปรึกษาการลงทุน กิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หรือกิจการจัดการลงทุน และได้ใช้คำว่า "บริษัทหลักทรัพย์" ให้หมายถึงบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ดังนั้นเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์นี้ ถือเป็นข้อบังคับ หรือข้อกำหนดที่บริษัทหลักทรัพย์ซึ่งเป็นตัวกลางในตลาดหลักทรัพย์พึงปฏิบัติตามตนเองซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑. ลักษณะการจัดตั้ง จะต้องกระทำในรูปบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
๒. การยื่นคำขอรับอนุญาต แบ่งเป็น ๒ ประเภท ประเภทที่หนึ่งได้แก่ ผู้ที่ยังมิได้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทที่สองได้แก่ บริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อยู่แล้ว การยื่นคำขออนุญาตให้กระทำตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและกระทำผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับผู้ที่ยังมิได้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์จะต้องดำเนินการเป็น ๒ ชั้น ชั้นแรกคือการขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรี เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการชั้นที่สอง คือการขอรับอนุญาตได้เลย พร้อมต้องแสดงเอกสารและรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทจำกัดที่ยื่นขอรับอนุญาต เอกสารต่าง ๆ ที่ต้องแสดง เช่น สำเนาใบสำคัญ

แสดงการจดทะเบียนบริษัท สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิ สำเนารายงานการประชุม
ตั้งบริษัท เป็นคน

๓. ทุนแบ่ง เป็น ๒ ประเภทคือ ประเภทที่หนึ่งคือแก่ผู้ที่ยังมิได้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
ในกรณีนี้บริษัทหลักทรัพย์ที่จะประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ กิจการค้า
หลักทรัพย์ กิจการที่ปรึกษาการลงทุน หรือกิจการจัดการลงทุน ต้องมีทุนจดทะเบียน
เมื่อยื่นขออนุญาต ไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านบาท ส่วนบริษัทหลักทรัพย์ที่จะประ-
กอบกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนเมื่อยื่นขออนุญาต ไม่ต่ำ-
กว่า ๕ ล้านบาท ส่วนผู้ที่ประกอบกิจการอยู่แล้ว หากมีทุนจดทะเบียนต่ำกว่าที่
กำหนด ต้องดำเนินการเพิ่มทุนให้ขึ้นไปตามกำหนดภายใน ๖ เดือน
๔. สาขา การมีสาขาต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ส่วนกิจการที่ดำเนินการอยู่ก่อน
แล้วและมีสาขาเปิดทำการอยู่แล้ว ถ้าประสงค์จะมีสาขาคือ ต้องขออนุญาต
พร้อมกับการรับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
๕. ขออนุมัติให้บริษัทหลักทรัพย์กระทำ
  ๑. ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
  ๒. กระทำการใด ๆ อันจะทำให้ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคา
คุณค่า และลักษณะของหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง
  ๓. กระทำการใด ๆ อันเป็นการ เปรียบลูกค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็น
ธรรม
  ๔. รับค่านายหน้า หรือค่าบำเหน็จ หรือค่าบริการอื่นเนื่องในการซื้อขายหรือ-
แลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ที่เป็นหรือเพื่อเป็นกรรมสิทธิของตนเอง เว้นแต่เป็น
การซื้อขายหลักทรัพย์เนื่องจากการประกอบกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ตัว
อย่างบริษัทหลักทรัพย์จะกระทำการทั้งในฐานะเป็นนายหน้า ซึ่งได้รับค่า
นายหน้าเป็นการตอบแทน และในฐานะเป็นผู้ค้า ซึ่งได้รับผลต่างระหว่าง
ราคาซื้อกับราคาขายเป็นผลตอบแทน พร้อมกันไม่ได้ แต่ถาวรบริษัททำการ
จัดจำหน่ายหลักทรัพย์และให้ซื้อหลักทรัพย์เป็นกรรมสิทธิของตนเอง ก่อน
จำหน่ายต่อไปแก่ประชาชน ในกรณีนี้บริษัทจะรับค่าบริการ เพื่อเป็นผลตอบ-
แทนจากการจัดจำหน่ายนั้นได้
๖. คุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหารต้อง เป็นบุคคลที่
  ๑. ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

๒. ไม่เคยต้องโทษจำคุก เว้นแต่เกิดจากความผิดที่โทษหรือความผิดโดยประมาท
  ๓. ไม่เคยเป็นกรรมการของบริษัทหลักทรัพย์ที่ใบอนุญาตสิ้นสุด เพราะฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือบริษัทหลักทรัพย์ที่ฐานะการเงินหรือการดำเนินงาน อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนได้
  ๔. ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัท-หลักทรัพย์อื่น ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทเดียวกัน
๗. คู่แทนหรือนายหนา การตั้งบุคคลใดเป็นคู่แทนหรือนายหนาของบริษัทหลักทรัพย์ ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
๘. เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ ต้องแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน ๑๕ วัน คือ
๑. แก้ไข เพิ่มเติม หนังสือบริคณห์สนธิ หรือข้อบังคับของบริษัท
  ๒. ย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาของบริษัท
  ๓. เปลี่ยนแปลง กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการ ของบริษัท
  ๔. การทำสัญญาใหม่บุคคลอื่นมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัท
  ๕. การที่มีหุ้นของบริษัทยื่นเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของ บริษัทนั้น เว้นแต่เนื่องมาจากการประกอบกิจการค้าหลักทรัพย์ หรือกิจการ จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หมายความว่า หากบริษัทหลักทรัพย์ซื้อหุ้นมาเพื่อ จำหน่ายค้ำให้แก่บุคคลอื่น หรือเพื่อจำหน่ายแก่ประชาชน กรณีนี้ไม่ว่าจะ ซื้อมาเป็นจำนวนเท่าใดไม่จำเป็นต้องแจ้งธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ถ้า บริษัทหลักทรัพย์นำเงินไปลงทุนซื้อหุ้นเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัท ในบริษัทหนึ่ง เกินกว่าร้อยละ ๒๐ ยอมทำได้ แต่ต้องแจ้งให้ธนาคารแห่ง ประเทศไทยทราบ มีชื่อห้ามมิให้กระทำ
๙. การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์แต่ละครั้ง บริษัทหลักทรัพย์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความ เห็นชอบของรัฐมนตรี หลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดนั้นจะต้องประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา แต่ขณะนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการดังกล่าว

๑๐. การจัดการลงทุน การจัดการลงทุนแต่ละโครงการบริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ขณะนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีใ้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว
๑๑. บงกุลและผู้สอบบัญชี บริษัทหลักทรัพย์จะต้องประกาศบงกุลซึ่งได้ผ่านการตรวจ และรับรองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ไม่ใช่เป็นกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทหลักทรัพย์นั้น และเป็นผู้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบด้วย ภายใน ๔ เดือนนับแต่วันสิ้นปีธุรกิจของบริษัท ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัท พร้อมทั้งลงในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อย ๑ ฉบับด้วย
๑๒. การรายงาน บริษัทหลักทรัพย์จะต้องยื่นรายงานหรือแสดง เอกสารตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดคือธนาคารแห่งประเทศไทย และในระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
๑๓. การให้ลดหย่อนค่าและแสดงเอกสาร เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ บริษัทหลักทรัพย์ต้องจัดให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้สอบบัญชี ของบริษัทมาให้ลดหย่อนค่าหรือแสดงบัญชีหรือหลักฐานอื่น อันเกี่ยวกับกิจการของบริษัทตามความประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่
๑๔. ฐานะการเงิน เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า บริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะการเงินอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผลประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไข ดำเนินการให้ฐานะการเงินของบริษัทเข้าสู่มาตรฐานตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยวางไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
๑๕. การหยุดทำงาน หากบริษัทหลักทรัพย์ใดหยุดทำการตามปกติ ต้องแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบโดยทำเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลโดยละเอียดไม่ช้ากว่าวันถัดไป
๑๖. การสิ้นสุดใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าบริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาต ประการใดประการหนึ่ง หรือ ฐานะการเงิน หรือการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผลประโยชน์ของประชาชน อย่างร้ายแรง รัฐมนตรีจะสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไข การฝ่าฝืนอันนั้นให้ถูกต้องบริบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าบริษัทหลักทรัพย์นั้นไม่ปฏิบัติตาม ให้ถือว่าใบอนุญาตให้ประกอบกิจการนี้สิ้นสุด

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศกำหนดให้พนักงานต่อไปนี้คือ

๑. นายอภิชัย ไชยวรรณ
๒. นายศุภกริช แก้วเจริญ
๓. นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม
๔. นายปกรณ มาลากุล ณ อยุธยา

เป็นเจ้าหน้าที่พนักงานปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๔ เจ้าหน้าที่ทั้ง ๔ นายนี้ มีหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศกำหนดแบบที่ใช้สำหรับการยื่นคำขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ การยื่นขอรับอนุญาตมีสาขา และแบบงบดุลของบริษัทหลักทรัพย์ ไว้ดังนี้

๑. การยื่นคำขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สำหรับผู้ที่ยังมีได้ประกอบกิจการให้ใช้แบบคำขอ ๑.๑ ก.
๒. การยื่นคำขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สำหรับผู้ที่ประกอบกิจการอยู่แล้ว ให้ใช้แบบ ๑.๑ ข.
๓. การขอรับอนุญาตมีสาขาของผู้ยังมีได้ประกอบกิจการให้ใช้แบบ ๒.๑ ก.
๔. การขอรับอนุญาตมีสาขาของผู้ที่ประกอบกิจการอยู่แล้วให้ใช้แบบ ๒.๑ ข.
๕. แบบงบดุลของบริษัทหลักทรัพย์จะต้องประกาศให้ใช้แบบ บ.ด. ๑
๖. แบบงบดุลของบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธุรกิจเงินทุนควยต้องประกาศให้ใช้แบบ บ.ง.ด. ๑

พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยวัตถุประสงค์ให้เป็นแหล่งกลางสำหรับซื้อขายหลักทรัพย์ นับว่าเป็นสถานการเงินที่สำคัญอันหนึ่งในตลาดทุน สาระสำคัญของการจัดตั้งและการดำเนินงาน พอจะสรุปได้ดังนี้

๑. หมายถึงบริษัทจำกัดที่ประกอบกิจการธุรกิจหลักทรัพย์อยู่ก่อนที่จะมีประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามขอ ๕ (๔) แห่งประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๔ ในทั้งนี้

๑. ฐานะของผู้ที่ประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ก่อน

ตลาดหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นนี้ จะมีเพียงแห่งเดียว ดังนั้นผู้ที่ประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์อยู่ในขณะนี้จะต้องเลิกกิจการภายใน ๕ เดือน

๒. การจัดตั้งจะดำเนินการเป็นชั้น ๆ ดังนี้ คือ

๑. คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลจำนวน ๔ คน เป็นคณะกรรมการชั่วคราวและให้กรรมการผู้หนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้จัดการชั่วคราว
๒. คณะกรรมการชั่วคราวจะกำหนดจำนวนสมาชิกและคัดเลือกสมาชิก ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
๓. คณะกรรมการชั่วคราวจะจัดให้มีการประชุมสมาชิก เพื่อเลือกตั้งสมาชิกจำนวน ๔ คน เป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน ๖ เดือน
๔. คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งกรรมการทั้งหมดเป็น "คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

๓. ส่วนประกอบของตลาดหลักทรัพย์

๑. สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ ต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตัวแทนนายหน้า ซื่อขายหลักทรัพย์ และคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดจำนวน คุณสมบัติ สิทธิหน้าที่ วินัย การลงโทษโทษจากสมาชิกภาพ และอื่น ๆ เกี่ยวกับสมาชิก
๒. คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์มีจำนวน ๔ คน แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีจำนวน ๔ คน และเลือกจากสมาชิก ๔ คน รวมกับผู้จัดการซึ่งเป็นกรรมการโหนดำแทนอีก ๑ คน และคณะกรรมการจะเลือกกรรมการผู้หนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ

๔. คุณสมบัติและการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

๑. ต้องมีสัญชาติไทย
๒. ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง ยกเว้นกรรมการ ๑ คน ที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง ซึ่งสามารถแต่งตั้งจากข้าราชการประจำได้ ๑ คน
๓. คุณสมบัติอื่น ๆ เช่นไม่เคยต้องโทษจำคุก ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

สำหรับระยะเวลาดำรงตำแหน่ง กรรมการแต่ละคนจะอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๒ ปี ยกเว้นผู้จัดการ เมื่อครบกำหนดมีสิทธิได้รับเลือกเข้ามาใหม่ได้ แต่เมื่อครบ ๑ ปี กรรมการจะต้องจับสลากออกอย่างละครั้ง ก่อตั้งผู้ที่ได้รับแต่งตั้งและผู้ที่ได้รับเลือกตั้งใหม่การแต่งตั้งและเลือกตั้งเข้ามาใหม่เพิ่มจำนวน

๕. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการแบ่งออกเป็น ๔ กรณี

๑. เรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการได้เอง ได้แก่ เรื่องการบริหารงานของตลาดหลักทรัพย์เอง เช่น การจ้าง การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จ สวัสดิการ การลงโทษ การร้องทุกข์ การแต่งตั้ง ของพนักงานและลูกจ้าง
๒. เรื่องที่ต้องได้รับอนุมัติจากสมาชิก ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับระเบียบ ขอบบังคับการประชุม การดำเนินงานของคณะกรรมการและการตรวจสอบเอกสาร และสมุดบัญชีของสมาชิก
๓. เรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และรัฐมนตรีต้องปรึกษากับคณะที่ปรึกษา ก่อน ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับการดำเนินกำหนดวิธีการให้บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์รับอนุญาต เปิดแผนฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน และเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต การชำระเงิน การส่งมอบหลักทรัพย์ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนการอนุญาตให้สมาชิกซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์
๔. เรื่องที่ต้องได้รับอนุมัติจากสมาชิกและยังต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีต้องขอคำปรึกษาจากคณะที่ปรึกษาก่อน ได้แก่
  ๑. เกี่ยวกับจำนวน คุณสมบัติ สิทธิหน้าที่ วินัย การลงโทษ การประชุมของสมาชิก การรับสมาชิกและการพ้นจากสมาชิกภาพ
  ๒. เกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินค่าสมาชิก การบำรุง เงินประกัน ค่าบริการต่าง ๆ ที่สมาชิกพึงจ่ายให้แก่ตลาดหลักทรัพย์
  ๓. เกี่ยวกับการจ่ายเงินเข้าสมทบกองทุน การจ่ายเงินทดแทนความเสียหายจากกองทุนและการจัดการกองทุน
  ๔. เกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการ เป็นนายหน้า หรือตัวแทนของสมาชิก
  ๕. เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์บางราย เป็นการชั่วคราว

๖. เกี่ยวกับการปฏิบัติทางบัญชีและการเงินของตลาดหลักทรัพย์

๖. ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์

คณะกรรมการจะเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น มีสัญชาติไทย ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ต้องโหมงจำคุกหรือเป็นข้าราชการประจำข้าราชการการเมือง เป็นต้น นอกจากนี้คณะกรรมการจะเป็นผู้กำหนดเงินเดือน ผลประโยชน์ และระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้จัดการ แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งนอกจากโดยปกติวิสัยแล้ว ยังพ้นจากตำแหน่งโดยมติของคณะกรรมการด้วยคะแนนเสียง ๓/๔ ของกรรมการ (ยกเว้นตัวผู้จัดการ)

๗. การจดทะเบียนและการเพิกถอนหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ที่สมาชิกทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์มี ๒ ประเภทคือ หลักทรัพย์จดทะเบียนกับหลักทรัพย์รับอนุญาต ซึ่งรัฐมนตรีจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการที่จะพิจารณารับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต ทั้งนี้รัฐมนตรีต้องขอคำปรึกษาจากคณะที่ปรึกษา ก่อน แต่ผู้ที่พิจารณาหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตได้แก่ คณะกรรมการซึ่งจะนำผลการพิจารณา เสนอรัฐมนตรี เพื่อยุติอีกครั้ง

๘. ขอตห้าม

กำหนดห้ามมิให้สมาชิกกระทำ ๒ ข้อ คือ ห้ามสมาชิกทำการซื้อขายหลักทรัพย์ จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้า ตัวแทน หรือในนามของตนเอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ และสมาชิกต้องไม่แจ้งเท็จ ปักกิ่งข้อความอันควรแจ้งเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาต และเกี่ยวกับราคาซื้อขายหลักทรัพย์ทั้ง ๒ และต้องไม่กระทำการใด ๆ อันส่อเจตนาทุจริตในการซื้อขายหลักทรัพย์

๙. กองทุนทดแทนความเสียหาย

กองทุนนี้ตั้งขึ้นเพื่อเอาไว้ใช้จ่ายทดแทนความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากการดำเนินงานของตลาดหรือจากการกระทำของสมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ จึงเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะต้องร่วมกันจ่ายเงินสมทบกองทุนไม่ว่าจะเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และรัฐมนตรีต้องขอคำปรึกษาจากคณะที่ปรึกษา ก่อน

๑๐. การรายงาน

ผู้จัดการท้องถิ่นให้มีการประกาศรายงานผลการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และหลักทรัพย์รับอนุญาต ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดและต้องประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ตลาดหลักทรัพย์อย่างช้าก่อนเปิดทำการในวันถัดไป และคณะกรรมการต้องยื่นงบดุลบัญชีรายไ้ รายงานประจำปีซึ่งไ้ผ่านการตรวจสอบและรับรองของผู้สอบบัญชี ตลอดจนรายงานและเอกสารต่าง ๆ ตามแบบและในระยะเวลาที่กำหนดที่รัฐมนตรี นอกจากนี้รัฐมนตรียังมีอำนาจสั่งให้ตลาดหลักทรัพย์ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือทำรายงาน เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการตลาดหลักทรัพย์ อนึ่ง ผู้สอบบัญชีนั้นต้องได้รับการแต่งตั้งจากสมาชิกโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของตลาดหลักทรัพย์

๑๑. การกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์

รัฐบาลผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์เป็นการทั่วไป อาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยปฏิบัติการแทนได้ และในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมายดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจกิจการตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้บุคคลใด ๆ ที่ซื้อขายหลักทรัพย์กับสมาชิกมา หลอกลวงหรือแสดงสมุคบัญชีใดด้วย นอกจากนี้คณะรัฐมนตรียังจะต้องแต่งตั้ง "คณะที่ปรึกษา" มีจำนวนไม่เกิน ๗ คน รวมทั้งประธานที่ปรึกษาคณะที่ปรึกษานี้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีและอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

๑๒. กำหนดให้อำนาจพิเศษแก่รัฐมนตรีที่จะสั่งการได้ แต่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะที่ปรึกษาก่อน แบ่งเป็น ๓ กรณีคือ

๑. สั่งโดยทำเป็นหนังสือปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของตลาดหลักทรัพย์ ในกรณีสั่งห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่งหรือทั้งหมดเป็นการชั่วคราว -- โดยกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร และการสั่งห้ามสมาชิกรายใดรายหนึ่งทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว โดยกำหนดระยะเวลาที่เห็นสมควร
๒. สั่งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ การสั่งเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต
๓. สั่งโดยตรง ได้แก่ การสั่งให้คณะกรรมการหรือผู้จัดการกระทำกร หรืองดเว้นกระทำกรใด ๆ ตามที่เห็นสมควร

๑๓. กำหนดบทลงโทษ กำหนดการลงโทษไว้ ๓ ลำดับคือ

๑. ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท สำหรับสมาชิกที่แจ้งเท็จจริง หรือปิดบังข้อความอันควรแจ้งเกี่ยวกับฐานะการเงินและการดำเนินงานของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต หรือเกี่ยวกับราคาซื้อขายของหลักทรัพย์หรือกระทำการโดย سوءเจตนาทุจริตในการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้กรรมการของบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้นจะต้องรับผิดชอบด้วยคือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕ หมื่นบาท หรือทั้งจำและปรับ
๒. ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งปรับและจำ สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนทำการประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์หรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์
๓. ปรับไม่เกิน ๒ พันบาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือทั้งปรับและจำ สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือชักชวนหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งออกไปปฏิบัติหน้าที่

ขอเท็จจริงของกฎหมายและข้อบังคับ

การเสนอขายหลักทรัพย์เท่าที่ผ่านมา เป็นไปตามบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ยังขาดมาตรการ เฉพาะสำหรับการควบคุมการเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนผู้ลงทุน เพราะข้อกำหนดเท่าที่มีอยู่ยังขาดมาตรการการกำหนดให้แสดงรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับตัวบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ และหลักทรัพย์ที่ออกจำหน่าย เมื่เมื่อมีการประกาศควบคุมบริษัทหลักทรัพย์ในฐานะที่เป็นผู้จัดทำจำหน่ายหน้า หรือผู้ค้า จะเห็นได้ว่า เป็นการบังคับเฉพาะคุณสมบัติและวิธีการในการจัดทำจำหน่ายเท่านั้น จึงควรจะได้มีการปรับปรุงของบังคับต่าง ๆ ให้รัดกุมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ลงทุนในหลักทรัพย์มากยิ่งขึ้น ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๒. ขณะนี้ยังไม่มี การประกาศในเรื่องวิธีการจัดทำจำหน่าย การจัดการลงทุนแต่ละโครงการในราชกิจจานุเบกษา

๑. กำหนดบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ กำหนดให้บริษัทที่จะออกหลักทรัพย์จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปต้อง
ขออนุญาตและจะคงแสดงรายละเอียดต่าง ๆ พร้อมกับการขออนุญาตนั้น ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ นั้น
ควรจะมีคือ

๑. รายละเอียดของบริษัท

๑. ชื่อ ที่ตั้ง วันที่ตั้ง ลักษณะกิจการที่ทำ การอยู่และสาขา ถ้ามี
๒. ชื่อบรรณาธิการ คณะกรรมการผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และจำหน่ายหุ้นที่ถือ
๓. เงินทุนจดทะเบียน เงินทุนชำระแล้ว งบการเงินได้แก่งบดุลและบัญชีรายไกราย-
จ่าย ซึ่งได้รับการตรวจและรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว ประวัติการจ่าย
เงินปันผล และงบแสดงการเปรียบเทียบฐานะการเงินของบริษัทย้อนหลังไป ๓-๕
ปี ในกรณีที่เริ่มกิจการที่เริ่มดำเนินการจะแสดงโดยงบประมาณการ
๔. วัตถุประสงค์ในการออกหลักทรัพย์ พร้อมกับรายละเอียดในการใช้เงินนั้นในโครง
การลงทุน

๒. รายละเอียดของหลักทรัพย์

๑. มติของที่ประชุมให้ออกหลักทรัพย์จำหน่าย ชนิดของหลักทรัพย์ จำนวนเงิน จำนวน
หลักทรัพย์ ราคาตราไว้ ราคาเสนอขาย สิทธิต่าง ๆ ของผู้ถือหลักทรัพย์ในกรณี
ที่เคยออกหลักทรัพย์จำหน่ายมาแล้ว ให้แจ้งรายละเอียดของหลักทรัพย์ที่ออกจำ-
หน่ายครั้งสุดท้าย พร้อมทั้งผลของการจำหน่าย
๒. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการออกหลักทรัพย์ วิธีการจำหน่าย การรับประกันการชอกดุม
ผู้จำหน่าย การรับประกันการชอกดุมผู้จำหน่าย

๒. หนังสือชี้ชวน นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการจำหน่ายหลักทรัพย์ เพราะเป็นการโฆษณาชักให้
ประชาชนสนใจซื้อหลักทรัพย์นั้น จึงควรกำหนดให้แนบร่างหนังสือชี้ชวนไปพร้อมกับคำขออนุญาตออก
หลักทรัพย์จำหน่าย และควรจะได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเสนอรายการต่าง ๆ ในหนังสือ
ชี้ชวน มิให้เป็นการโฆษณาที่เกินความจริง แต่ขณะเดียวกันมิได้ปิดข้อเท็จจริง ที่ควรเปิดเผย
ให้ประชาชนรู้ เพื่อประชาชนผู้สนใจในหลักทรัพย์นั้น สามารถจะให้ออมูลนั้นเป็นแนวทางในทาง
พิจารณาตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ดังนั้นรายละเอียดในหนังสือชี้ชวนควรกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ
และเป็นกลางคือ

๑. ชื่อ ที่ตั้ง วันเดือนปีที่ตั้ง ลักษณะกิจการที่ทำอยู่และสาขา ถ้ามี
๒. ชื่อผู้ถือการ คณะผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่และจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ รวมทั้งสิทธิพิเศษ
ต่าง ๆ

๓. เงินทุนจดทะเบียน เงินทุนชำระแล้ว แบ่งเป็นกี่หน่วย ราคาตราไว้ สิทธิต่าง ๆ ของผู้ถือหุ้นเดิม เช่น การออกเสียง การจองหุ้นที่ออกใหม่
๔. งบการเงินที่ได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชี และควรจะแสดงรายละเอียด เกี่ยวกับผู้สอบบัญชีด้วย งบการเงินนั้นควรจะแสดงย้อนหลังไป ๓ - ๕ ปี เพื่อแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประวัติการจ่ายเงินปันผลในกรณีที่เป็นบริษัท เพิ่งเริ่มดำเนินการ ควรจะระมัดระวังตัวเลขต่าง ๆ ที่แสดงในงบประมาณการต่าง ๆ
๕. ยอดจำนวนเงินที่ต้องการ ชนิดของหลักทรัพย์ แบ่งเป็นกี่หน่วย ราคาตราไว้ ผู้รับประกันการซื้อ ผู้จัดการการจำหน่าย ตัวแทนจำหน่าย และรับชำระเงินวิธีชำระเงิน ข้อบังคับในการจองหุ้น การส่งมอบใบหุ้น วิธีการจัดสรรหุ้น หากมีผู้เสนอขอซื้อมากกว่าจำนวนหลักทรัพย์ที่ออกจำหน่าย และการคืนเงินส่วนที่จองเกิน ควรจะระบุอย่างชัดเจนว่า จะมีการคืนดอกเบี้ยหรือไม่ ถ้าคืนให้จะคืนให้อย่างไรและในอัตราดอกเบี้ยเท่าใด
๖. คุณสมบัติของหลักทรัพย์ที่ออก เช่น หุ้นกู้ จะต้องบอกถึงอัตราดอกเบี้ย กำหนดระยะเวลาจ่ายดอกเบี้ย การค้ำประกัน กำหนดไถ่ถอน ถ้าเป็นหุ้นสามัญควรจะต้องบอกถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ผู้ถือหุ้นมี เช่นการออกเสียงการมีสิทธิในการจองหุ้นออกใหม่ การมอบฉันทะ เป็นต้น
๗. รายการอื่น ๆ ที่เห็นว่าจำเป็นและสมควร เช่นการได้รับการส่งเสริมการลงทุน แต่ควรที่จะแบ่งระยะเวลาของการได้รับการส่งเสริมนั้นด้วย

๓. การแสดงรายการในงบการเงิน เน้นที่ยอมรับกันว่า การปฏิบัติทางบัญชีเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานของบริษัท ตัวเลขที่แสดงในบัญชีต่าง ๆ จะแสดงถึงผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังแสดงถึงแนวทางที่จะเป็นไปในอนาคตด้วย ดังนั้นการปฏิบัติทางบัญชีจึงมีส่วนสำคัญกับการจำหน่ายหลักทรัพย์ เพราะผู้ที่ตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์จะต้องอาศัยตัวเลขต่าง ๆ ที่แสดงในงบการเงินที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติทางบัญชี เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณา

หลักการบัญชีที่ใช้กันในประเทศไทย มีอยู่หลายแบบ แบบอังกฤษบาง แบบอเมริกาบาง เรายังไม่มีแบบฉบับที่เป็นของเราเอง จึงค่อนข้างจะยุ่งยากพอสมควรสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ในกรณี โดยเฉพาะในการที่จะอ่านตัวเลขต่าง ๆ ให้เข้าใจ ในสหรัฐอเมริกาคณะกรรมการควบคุมการจำหน่ายหลักทรัพย์และตลาดหุ้น (SEC) ได้กำหนดวิธีแสดงรายการในงบการเงินทั้งบุคคลและงบกำไรขาดทุน โดยเน้นถึงการเปิดเผยโดยสิ้นเชิง (Full disclosure) และการจัดทำบัญชีและงบการเงินที่เป็นแบบเดียว (Uniformity)

แต่สมาคมกับบัญชีแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่าการเปิดเผยโดยสิ้นเชิงจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนงงงม มองไม่เห็นความสำคัญของรายการที่ควรจะให้ความสนใจ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด มากกว่าจะเป็นประโยชน์ และเมื่อคำนึงถึงการติดต่อที่ดี (Communication) แล้วจะเป็นการเหมาะสมมากกว่าหากจะได้มีการ เน้นให้มีการจัดทำรายงานการเงินตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยยึดถือหลักความสม่ำเสมอในหลักการบัญชีที่ใช้ รวมทั้งกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปตามควร ส่วนทางด้านกำหนดให้ทำบัญชีและงบการเงินที่เป็นแบบเดียวกัน สมาคมกับบัญชีเห็นว่า แทนที่จะเป็นผลดีกลับจะลดล้างการเปิดเผยโดยครบถ้วนเสียอีก

ดังนั้นสรุปคือ การแสดงรายการในงบการเงินควรจะได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป มีความสม่ำเสมอในหลักการบัญชีที่ใช้

๔. การส่งรายงานต่าง ๆ และการตรวจสอบ ควรจะมีการกำหนดให้บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ หรือบริษัทหลักทรัพย์ผู้จัดการจำหน่าย ส่งรายงานผลการจำหน่ายหลักทรัพย์โดยละเอียด เช่น จำนวนเงินและจำนวนหลักทรัพย์ที่ขายได้ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ และควรจะมีมาตรการที่จะตรวจสอบต่อไปได้ว่า บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์นำเงินที่ได้จากการออกหลักทรัพย์จำหน่ายไปใช้ในโครงการลงทุนที่แสดงไว้จริง เพราะบริษัทอาจจะนำเงินนั้นไปใช้ในทางอื่น ซึ่งจะเป็นการหลอกลวงผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์หรือไม่

๕. ทางด้านการควบคุมบริษัทหลักทรัพย์ ขอให้ทรมามีให้บริษัทหลักทรัพย์ตกลงราคาหลักทรัพย์ โดยทั่วไปราคาหลักทรัพย์นั้นถูกกำหนดมาโดยบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์หรือผู้ที่ต้องการ ขายบริษัทหลักทรัพย์เป็นเพียงผู้จัดการจำหน่ายให้เท่านั้น และขอให้ทรมามีให้บริษัทเอาเปรียบลูกค้า จะมีมาตรการอันใดจึงจะจัดว่า บริษัทหลักทรัพย์เอาเปรียบลูกค้า หากเหตุการณ์นั้นเป็นไปโดยวิถีทางของธุรกิจ และตามข้อเท็จจริงบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นการร่วมทุนระหว่างสถาบันการเงินที่สำคัญ คือ ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ๆ อาจจะถือหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์หลายบริษัท ดังนั้นอาจจะมีการร่วมมือกันในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ได้

๖. ทางด้านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ ตลาดหุ้นที่จัดตั้งขึ้นนั้นมีความสำคัญมาก เพราะเมื่อมีความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ จะกระตุ้นให้ประชาชนสนใจที่จะซื้อหลักทรัพย์ออกใหม่ยิ่งขึ้น แต่ถาพิจารณาให้ก็จะเห็นได้ว่ายังอาจจะมีข้อขัดข้องของบางประการ คือ

๑. เฉพาะสมาชิก เท่านั้นจึงจะเข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ จึงเป็นการให้สิทธิแก่บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก ซึ่งอาจจะเป็น ๑๐ หรือ ๒๐ บริษัท ในขณะที่บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการมีเป็นจำนวนมาก เมื่อสิ้นเดือนมกราคม ๒๕๑๗ กระทรวงการคลัง ใ้ช้ ออกใบอนุญาตให้แกบริษัทหลักทรัพย์ไปแล้วรวม ๕๕ บริษัท
๒. ตามข้อเท็จจริง บริษัทหลักทรัพย์ที่ดำเนินการในขณะนี้ส่วนใหญ่มีฐานะเป็นบริษัทในเครือของบริษัทแม่บริษัทเดียวกัน ถ้าหากบริษัทเหล่านี้ได้รับเลือกเป็นสมาชิก จะเป็นเสมือนว่า ผู้ที่เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มาจากกลุ่มเดียวกัน ซึ่งอาจจะมีกิจกรรมร่วมกันในการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ อันอาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ลงทุนได้
๓. การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มีลักษณะเป็นกิจการผูกขาด (Monopoly) ซึ่งถ้าพิจารณาการณในปัจจุบันแล้ว อาจจะไม่เหมาะสม เพราะการซื้อขายหลักทรัพย์ยังมีไม่มาก การมีตลาดหลักทรัพย์แห่งเดียว จะทำให้ง่ายต่อการดูแลควบคุม แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานลักษณะผูกขาดนี้ จะทำให้ผู้บริหารงาน สมาชิกมีอิทธิพลในธุรกิจหลักทรัพย์มาก ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมแก่ผู้ลงทุนได้ และนอกจากนี้ลักษณะของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีโครงสร้างเอกชนอย่างแท้จริง ซึ่งต่างจากตลาดหุ้นในต่างประเทศ ที่ล้วนเป็นสถาบันของเอกชนทั้งสิ้น อาจจะทำให้เกิดปัญหาความคล่องตัวในการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย